

eF Tema del dia

Nou cop a l'Estat del benestar

Pàgines 2 a 5

RESPOSTES A UNA TISORADA INESPERADA

L'estocada de Rajoy a la dependència indigna i confon

El Govern català acusa l'Executiu central de «setge social» a les comunitats

Les entitats socials consideren que la llei queda «ferida de mort»

TONI SUST
BARCELONA

L'endemà que transcendís que el Govern ha compromès una retallada en dependència de 1.108 milions d'euros per al 2013 i que preveu augmentar el copagament en un 50%, representants de les entitats socials, del sector privat que treballa en aquest àmbit i del mateix Govern català es posaven ahir les mans al cap. I per diversos motius: per la rotunda i inesperada xifra anunciada, pel confús pla de retallada i per les formes de l'Executiu central, que va triar un dia festiu, amb un llarg pont a Madrid per endavant, per donar a conèixer una mesura comunicada la vigília a la Unió Europea (UE) i que deixa tocat de mort el sistema de la dependència, que des dels seus inicis ha coixejat pel que fa a finançament estatal.

El Govern va seguir de pont i, com dimecres, es va limitar a reiterar que la tisorada ja estava prevista, que no hi ha mesures noves. Entitats i executius autonòmics tenien ahir dificultats per concretar què passarà. Fonts del Govern català van explicar que ni tan sols van aconseguir que algú del Ministeri de Sanitat i Serveis Socials els agafés el telèfon mòbil. No hi va haver comunicació amb la consellera Neus Munté, que va denunciar un setge a Catalunya: «Estem assistint a un nou capítol del setge social que practica l'Estat sobre les comunitats autònomes». Les entitats van afirmar que molta gent ara es quedarà fora de la protecció i que la pèrdua en llocs de treball també serà significativa. La presidenta de la Mesa del Tercer Sector, Àngels Guiteras, va afirmar que la llei de dependència queda així «ferida de mort» i va denunciar que «es destrueix ocupació i s'eliminen drets dels usuaris».

DECRET CLARIFICADORS // L'Associació de Dirigents i Gestors de Serveis Socials, que dimecres ja vaticinava el final de la llei per aquesta retallada, va insistir a subratllar que les dades que conté el Programa Nacional de Reformes per al 2013 remès a Brussel-

claus

1 Retallada de 1.018 milions a la brava

Sense que el sector ni les comunitats autònomes s'ho esperessin, enmig de la setmana del 2 de maig (pont a Madrid), el Govern va penjar a la seva web el Programa Nacional de Reformes i va donar a conèixer així que es va comprometre amb la UE a retallar 1.018 milions el 2013.

2 Més tisorada que pressupost

La xifra supera el pressupost previst pel Govern per a dependència el 2013, 1.087 milions. D'això es dedueix que no tot es treurà d'aquí. El Govern diu que la retallada prové de les reformes restrictives del juliol passat, que també afecten les autonomies.

3 L'augment del copagament

El programa registra la intenció que el copagament «s'incrementi al voltant d'un 5% addicional». Atès que l'estalvi previst per això és de 339 milions, queda clar que el que significa és que el copagament, que avui suposa 600 milions, el 10% de la despesa total, pujarà al 15%. Un 50% més per usuari.

4 Les comunitats, dèficit i ajust

La protesta de les comunitats autònomes que no són del PP té pinta de créixer, perquè aquesta nova retallada se suma a l'esforç que han de fer per complir amb el dèficit imposat per l'Executiu central. Sembla inviable que puguin elevar la seva despesa en dependència.

les contenen errors. El president de l'associació, José Manuel Ramírez, va arribar a aventurar fins i tot la possibilitat que el Govern estigui intentant enganyar la Unió Europea: «Després de fer càlculs, crec que hi ha errors i falsedats. Crec que enganyen Brussel·les». Ramírez va augurar que no es coneixerà realment la contundència de la mesura governamental fins que, el juliol vinent, s'aprovin tres decrets, que cita: un per aprovar l'increment del copagament en un 50%, perquè el copagament global, que ara finança el 10% de la llei, arribi al 15%; un altre per regular l'aportació estatal al sistema, és clar que per reduir-la, i un altre en relació amb noves valoracions que en realitat seran revisions a la baixa dels casos, també per reduir els pagaments.

Ramírez ja havia quantificat ahir les conseqüències directes de l'aplicació de la retallada governamental. Segons la seva entitat, es perdrien 35.000 llocs de treball, de cuidadors familiars. En el 90% dels casos, dones. A més a més, considera que la pèrdua en recaptació en Seguretat Social i impostos arribarà fins als 400 milions.

ENGANY PARCIAL // Fins llavors es promet un debat aferrissat. Per exemple, per part dels representants de patronals com l'Associació Catalana de Recursos Assistencials, que reuneix residències i centres de dia. La seva presidenta, Cinta Pascual, explicava ahir que ella sí que va aconseguir rebre alguna explicació més detallada de la retallada i que, tal com estava previst, se centrarà en les prestacions que reben cuidadors no professionals i no pas en les ajudes per poder disposar d'un servei. El que la va indignar és que a diferència del que, segons diu, assegurava el Govern que faria, la part que retalla de les prestacions no es destina als serveis, sinó que senzillament desapareix.

Al cap de 24 hores, les càbales sobre d'on es retallaran exactament els 1.108 milions d'euros continuen. La quantitat supera el pressupost previst per l'Estat per a de-

Gent gran en una residència situada al barri barceloní d'Horta, ahir a la tarda.

Els experts xifren les pèrdues en uns 35.000 llocs de treball i uns 400 milions en impostos

Fins al juliol, quan s'espera que el Govern torni a legislar, no es coneixerà l'abast real de la retallada

pendència el 2013, 1.087 milions, però això no implica que tot es retalli d'aquí. Segons algunes versions, l'efecte d'elevar el copagament, xifrat en 339 milions, s'ha de descomptar. Però al text del programa de reformes, el Govern deixa molt clar que aquests 1.018 milions es retallen gràcies a mesures «que es van aprovar el 2012». I l'augment del copagament encara no s'ha aprovat. Si una part de la tisorada és autonòmica, les comunitats encara no la coneixen.

Encara que les reaccions polítiques van ser limitades, n'hi va haver. El líder del PSC, Pere Navarro, va qualificar la retallada d'«error garrafal» que destruirà ocupació i fomentarà la marginació, informa **Albert Segura**. ICV va demanar la dimissió de la ministra de Sanitat i Serveis Socials, Ana Mato, i, com el PSC, la compareixença de Munté al Parlament. Els socialistes van instar el Govern d'Artur Mas a plantar cara al Govern de Mariano Rajoy. CiU va demanar la compareixença de Mato. ≡

LA LLEI
EN DADES I
DATES

La llei de la dependència es va aprovar el 2006, durant la presidència de Rodríguez Zapatero.

La recessió que va començar un any més tard va ser un llast per a la norma i amenaça de jivaritzar-la.

L'objectiu era que la llei donés cobertura a quatre milions de persones. Ara en són 770.000.

CARLOS MONTAÑÉS

Anàlisi

Mònica Reig

DIRECTORA ASSOCIADA DEL PROGRAMA PARTNERS.
INSTITUT DE GOVERNANÇA I DIRECCIÓ PÚBLICA

Un canvi de model

El sector dels serveis socials està immers en un procés de canvi profund i de llarg abast, tant respecte als reptes que s'està proposant afrontar com per les dimensions quantitatives del canvi. Una de les peces sobre les quals aquest s'articula, encara que no és l'única, és el desenvolupament de l'anomenada llei de dependència.

L'actual desplegament de polítiques públiques de serveis socials és el més important que es realitza en l'àmbit del sistema públic de benestar social des de la implantació dels sistemes de salut, educació i pensions, que daten dels anys 80. Aquesta nova etapa de construcció de l'Estat del benestar planteja diversos

reptes per a la governança del procés, tant a nivell de l'Estat com a nivell de les comunitats autònomes i els governs locals. En els seus inicis, la llei de dependència obria una importantíssima porta a l'esperança de molts ciutadans perquè es tracta d'un sistema que reconeix drets subjectius sota els principis d'universalitat i responsabilitat pública. És a dir, serveis públics que poden produir-se directament per l'Administració o pel sector privat (col·laboració públicoprivada), però que en aquest últim cas estan regulats, supervisats i avaluats per l'Administració.

Entesa d'aquesta manera, la col·laboració públicoprivada incorpora al sistema de la dependència un coneixement de l'especialització del mercat que permet una millora de la ràtio d'eficiència en la prestació de serveis d'atenció a les persones amb dependència, mantenint la responsabilitat pública dels serveis.

Les noves retallades decretades pel Govern central preveuen un increment del 5% de les aportacions dels usuaris, cosa que implica el risc que el catàleg de prestacions es redueixi fins a convertir la prestació vinculada al servei en la prestació principal: són els ciutadans els que han de buscar els recursos que poden pagar amb la quantitat de diners que l'Administració els doni i amb els seus propis ingressos.

Perquè aquest sistema funcioni necessitem que es donin unes determinades premisses: que el sector privat sigui molt madur i que puguem garantir tant els estàndards de qualitat dels diferents operadors com els criteris ètics d'aquests mateixos operadors. Tots aquests requisits, ara com ara, no es donen,

CARLOS MONTAÑÉS

►► Una àvia i la seva cuidadora, en un geriàtric.

L'impacte en el territori

CASTELLA I LLÉO ► DISSIDENT DE LA LÍNIA OFICIAL

Sols una autonomia del PP s'oposa a la retallada

El Govern de Castella i Lleó va ser ahir l'únic de les comunitats governades pel PP que va sortir del guió de la direcció conservadora que nega el cop de destal a la dependència amb l'argument que ja va ser acordat el 2012 pel Govern i les autonomies. El portaveu de la Junta castellana, José Antonio de Santiago-Juárez, va assegurar que a l'Executiu de Juan Vicente Herrera la mesura l'ha agafat «per sorpresa» i que no està disposat a tolerar «cap ajust» en les partides i programes d'atenció a persones amb dependència. El disgust d'aquesta comunitat, considerada pel tercer

sector excel·lent en el compliment de la llei, arriba també a l'absència de claredat en les explicacions del Govern a les comunitats sobre «suposats ajustos» que repercuteixen en els serveis que presten als ciutadans. «No sabem com farà el Govern aquesta suposada retallada», va assegurar Santiago-Juárez.

Silencis

A Madrid, on ahir es va celebrar el dia de la comunitat, tant el seu president, Ignacio González, com els consellers van declinar pronunciar-se sobre aquest tema. Malgrat les dures

crítiques llançades des de l'oposició per part del líder del PSOE, Tomás Gómez, que les noves mesures «trepitgen» els drets de les persones en situació de dependència.

Fons de les conselleries encarregades de la dependència al País Valencià, Galícia i Castella-la Manxa van declinar pronunciar-se fins que els seus responsables facin una anàlisi més assossegada i completa del programa de reformes enviat pel Govern central a Brussel·les i vegin com els afecta.

Sí que va córrer a parlar el PP d'Andalusia, que encara que va evitar pronunciar-se sobre la retallada, va intentar aturar les crítiques de l'Executiu andalús, socialista, acusant-lo de practicar l'«estratègia de la demagògia». «La realitat és que si el Govern en retalla un, la Junta en retalla 10», va afirmar un portaveu conservador andalús.

Si es confirmen les retallades, els serveis socials estaran lluny del patró que fixa la mateixa llei

i per tant no es tracta d'un bon servei. L'Administració ha de controlar-ho i supervisar-ho, així com avaluar la prestació de serveis per atendre la dependència. Analitzant les anteriors retallades i si es confirmen les noves mesures anunciades pel Govern, els serveis socials resultants quedarien lluny del concepte que implica la definició d'Estat de benestar, és a dir, del model establert en la mateixa llei de dependència. ≡

Nou cop a l'Estat del benestar ► Els protagonistes

Dependents de la retallada

FERRAN NADEU

Antonio i Ángeles, amb Felicidad, l'assistenta, ahir a casa seva, a Cornellà.

ANTONIO FERRIZ I ÁNGELES VERA ► MALALTS D'ALZHEIMER

CARLOS MONTAÑÉS

Modesta Gómez, amb el seu fill, José Antonio, a la residència d'Horta on viu, ahir.

MODESTA GÓMEZ ► 89 ANYS, VIU EN UNA RESIDÈNCIA

Les ajudes com a únic suport

CARMEN HIERRO
BARCELONA

Antonio Ferriz i Ángeles Vera són un matrimoni de Cornellà (Baix Llobregat) de 84 i 83 anys, i tots dos tenen Alzheimer. Ella fa 10 anys que arrossega la malaltia, mentre que ell la té des de fa uns tres anys.

Ángeles s'ha dedicat tota la vida a les tasques de la casa i a cuidar els seus set fills. Antonio, per la seva part, ha estat majoral de vaqueria. No gaudeixen de pensió i els únics ingressos que els arriben són els que perceben per ser beneficiaris d'ajudes en virtut de la llei de dependència. A ella li van adjudicar el grau més alt, perquè la seva malaltia està molt avançada, i al seu marit el més baix, cosa que significa que ell amb prou feines percep 250 euros al mes.

Millor a casa

Els fills del matrimoni intenten assistir en tot el que poden els seus pares, però per a això necessiten aquestes ajudes. «Cada un de nosaltres tenim una família, en què hi

ha persones parades i en què tenim problemes per arribar a final de mes, i per això, econòmicament, no podem aportar gairebé res», assegura Encarna Ferriz, la gran dels set germans. Per això les ajudes són fonamentals: «Els diners que li arriben a la meua mare els fem servir per pagar a la persona que passa les 24 hores del

«Els fem servir per pagar a la cuidadora i les factures. No sobra res», explica la filla

dia amb ells. I el del meu pare, per pagar les factures, les compres al supermercat i el manteniment de la casa. No sobra res».

Si en algun moment els seus pares deixessin de ser beneficiaris de la llei de dependència, Encarna no sap com podrien assegurar-los una bona qualitat de vida. «Sé que sense aquestes ajudes no podríem mante-

nir-los. Potser hauríem de portar-los a una residència pública, però això podria afectar la seva salut, perquè de vegades treure'ls del seu entorn empitjora la malaltia», explica. A més a més, sosté la filla del matrimoni, que si els seus pares haguessin d'anar a una residència pública, «la despesa per a l'Estat seria molt més gran». «Nosaltres el que volem és que s'estiguin a casa seva, amb les seves fotografies, envoltats de familiars, però per a això necessitem les ajudes», argumenta.

A l'espera

Els efectes de les retallades anunciades no han estat comunicats als beneficiaris, i per això no saben si la seva ajuda està en perill o no. Mentre estan a l'espera de notícies, Ángeles manté el seu somriure fins i tot quan no recorda el nom del seu pare i Antonio s'entreté amb uns animals de joguina amb els quals «es relaxa», explica la seva filla. Encarna assegura que farà «tot el que faci falta» pel bé dels seus pares. ≡

Por a haver de cremar els estalvis

C. H.
BARCELONA

«Que es retallin les ajudes previstes per la llei de la dependència és una cosa inadmisible. No es pot entendre», clama José Antonio Rodríguez, l'únic fill de Modesta Gómez. La seva mare té 89 anys i és beneficiària d'una d'aquestes ajudes, per la qual percep un total de 600 euros al mes.

Modesta viu en una residència, situada al barri barceloní d'Horta, des de fa 13 mesos. Ella mateixa va ser qui va decidir abandonar el seu domicili. La dona, per motius propis de la seva edat, com explica el seu fill, tenia cada vegada més problemes de mobilitat: «Li costava anar a comprar, sortir a passejar o fer el menjar». Aleshores, es va estimar més traslladar-se a un lloc on la poguessin atendre de la millor manera possible.

Situacions difícils

La residència on viu Modesta es paga gràcies a l'ajuda econòmica vinculada al servei que preveu la llei de la de-

pendència i amb els estalvis de José Antonio, ara ja jubilat. «Per ara podem afrontar aquesta despesa, però que ens donin o no l'ajuda significa que puguem o no pagar la residència durant molts més anys», afirma aquest.

«Qualsevol retallada o mesura que afecti aquest col·lectiu és clar que posa, tant les persones com els

«Hi ha molta gent que viu gràcies a aquestes ajudes», diu el fill de Modesta

seus familiars, en una situació dramàtica», sosté el fill de Modesta.

I encara que repeteix que no serien de les famílies més perjudicades si en un futur s'arribessin a perdre aquestes ajudes, perquè per ara tenen estalvis amb els quals poder pagar, sí que té consciència que hi ha molta gent que no té recursos i que sense aquesta prestació no pot

viure. «Això no només afecta la gent gran sinó també tot el seu entorn -afirma-. Hi ha moltes persones que estan en atur, que tenen els seus pares a casa i per a les quals aquesta és l'única font d'ingressos».

Els més febles

«No entenc com no hi ha un esclat social més gran», afirma José Antonio pensant en la quantitat de persones que poden tirar endavant gràcies a aquestes ajudes que ara sembla que estan en perill. «El que estem vivint és un autèntic endarreriment. Que retallin les ajudes a la dependència i la sanitat és atacar directament les persones que més suport necessiten», argumenta.

El que intenta i pel que protesta realment José Antonio és per defensar la qualitat de vida de la seva mare, a qui fa quatre mesos va portar a acomiadar-se de la seva terra, Galícia. «Són coses que no es diuen, però que se senten. Ella ens va demanar anar-hi, i nosaltres hi vam anar per fer-la feliç». ≡

Desenes de milers de persones es veuen afectades per l'últim, i probablement el definitiu, cop de destrall del Govern a la llei de

ENTRE TOTS

dependència. Es tracta dels dependents, per descomptat, però també de les seves famílies, de les entitats que els ajuden i dels seus empleats.

És intolerable

Antonio Guillén, President ECOM

► És intolerable que novament les retallades afectin les persones més vulnerables. No és just augmentar encara més el copagament dels beneficiaris. Es pot retallar d'altres partides. L'error amb la llei de la dependència va ser aprovar-la i reconèixer uns drets sense preveure el pressupost. Això ha creat unes expectatives que ara no es veuen realitzades o, fins i tot pitjor, estan sent retallades. Les persones amb discapacitat són un col·lectiu molt fràgil i amb molta necessitat, que requereixen ajudes tècniques, atenció mèdica i serveis de rehabilitació per desenvolupar les seves vides amb certa qualitat o per frenar l'empitjorament de la seva discapacitat. Sense ajudes és molt difícil que les persones, les famílies, afrontin tanta necessitat.

Situació agònica

Vicente Botella, Patronal de petites i mitjanes residències de Catalunya

► Fa un any que els nostres associats pateixen aquesta situació agònica. No aguantarem gaire més. Els uns pels altres, la feina queda per fer, nosaltres atenem els usuaris sense cobrar i la culpa no és nostra. ¿On és la coresponsabilitat dels nostres polítics? Sincerament, no crec que així durem un any més.

Rapidesa i excel·lència

Griselda Rosell, Psicòloga i vocal del Comitè Consultiu del SAAD

► La llei de la dependència va néixer fruit d'un consens unànim, creant un dret subjectiu i necessari que obligava les administracions públiques a donar resposta al benestar comú. Des dels seus inicis, el SAAD (Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència) ha tingut un desen-

Retallada de drets fonamentals

Les entitats socials de Catalunya considerem que aquesta retallada decidida pel Govern de Mariano Rajoy suposa una modificació en el model, que elimina drets fonamentals i destrueix llocs de treball. També tindrà com a efecte que farà augmentar l'economia submergida. La dràstica tisorada del Govern de Rajoy demostra la seva escassa sensibilitat social. Aquesta nova retallada perjudica les famílies, els afectats i els treballadors que tenen cura de les persones en situació de dependència. En definitiva,

el copagament provocarà que milers de persones en situació de vulnerabilitat econòmica hagin de fer front a un cost que no podran assumir. En conseqüència, augmentaran les situacions de pobresa de persones dependents i de les seves famílies. La llei ha de vetllar per la promoció de l'autonomia personal de les persones amb situació de dependència.

Àngels Guiteras

Presidenta Taula del Tercer Sector

Hem de dir: No es pot més

El torn de les retallades li toca una vegada més a llei de dependència i promoció de l'autonomia personal. Les mesures de reducció del dèficit plantegen donar un cop de mort a una llei que ja va néixer feble i que, malgrat l'esforç realitzat a Catalunya, no hem aconseguit que es recuperi. La que aspirava a ser la quarta pota de l'Estat del benestar no va arribar mai a ser-ho i, amb aquesta última decisió, trigarà molt a poder ressuscitar. Hi ha una falta total de consideració per la ciutadania. Sembla que les persones tan sols comptem per pagar impostos i votar, i quan la població ja no pot resistir més, se li demana paciència. Ja vindran temps mi-

llors, ja arribarà el treball... i, mentre tant, que als avis els cuidin els seus fills. Davant tal demanda abusiva de paciència hem de dir que no es pot. No es pot acceptar aquesta política que afavoreix els que tenen més, no es poden admetre sous públics dotze vegades superiors al sou base, ni sobres amb sobresous a polítics. No es pot tolerar un frau fiscal de més del 20% del PIB, ni que Espanya sigui el país d'Europa on més creix la diferència entre rics i pobres. No es pot més.

Teresa Crespo

Presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS)

volupament incorrecte i desigual segons els territoris per motius diversos. Si l'administració vol abaratir costos, potser hem de començar per coordinar i unificar criteris i recursos amb altres ministeris i conselleries que ajudarien a donar pas a aquella idea inicial del sistema de dependència: «Una finestreta única per atendre el beneficiari de manera global, ràpida, eficaç, eficient, sostenible i amb una excel·lència de qualitat de servei garantida».

¿I l'Església?

Eva Gómez, Barcelona

► És una vergonya que el Govern segueixi retallant en sanitat, educació i ara en dependència, mentre encara no s'ha retallat cap partida ni en l'apartat de Defensa ni en l'aportació a l'Església. No estem en guerra amb ningú i l'Església té prou diners per mantenir-se.

Ja n'hi ha prou

Cristina Puchol, Barcelona

► És immoral el que està passant, ens hem de preguntar: ¿Fins quan? ¿Fins on pensem aguantar suportant indemnitzacions milionàries, fraus fiscals, corrupcions diverses, desnonaments... i retallades socials? Patètic. Ja n'hi ha prou.

Envieu la vostra opinió

Per correu electrònic
entretots@elperiodico.com

Per twitter
[@EPentretots](https://twitter.com/EPentretots)

A la web
entretots.elperiodico.cat

Pilar Garea molt respecte al fetus i després maltractament en vida.

Vergonyós.

Juan Montesdeoca

Normal, sempre van estar en contra d'aquesta llei. ¿De què us sorpreneu?

Pilar Domingo

Jo sóc una de les persones que cobra una mica d'aquesta llei. Em sembla vergonyós. Hi ha moltes persones que viuen d'això. Això porta la majoria absoluta.

Marta Reyes

Vergonyós. Menys vestits, iPads i milongues per als diputats i ministres que paguem tots, i més justícia i més ajudes a qui ho necessita.

Mar Vicent

Treuem 1.000 milions d'euros d'ajuda a la dependència i es gasten 11.000 milions en avions de guerra. La batalla per la llei de la dependència no es guanya en aquesta guerra.

Almudena Timón

La dependència o foment de l'autonomia no és cap luxe, sinó una necessitat social que s'ha de recolzar independentment de qui ens governi.

@Soy_SoniaMC

Mariano nos pide paciencia... El pueblo pide paciencia, pa'sanidad, pa'educación, pa'dependencia, pa'comer... En definitiva PA'VIVIR!!

Xavier Martínez Gil

¿Per què no retallen a la Casa Reial o l'Exèrcit en lloc de retallar en dependència?

CORK, DUBLÍN I KNOCK

(OEST D'IRLANDA)

IRLANDA 2013: UN ANY ESPECIAL

The Gathering Ireland 2013 és una festa que durarà l'any sencer, que se celebrarà a tot el país, i en la qual els propis irlandesos seran els amfitrions. És un any d'esdeveniments, festivals i diversió! Què esperes? Irlanda. Cal viure-la. www.ryanair.com/es/irlanda

RYANAIR

Visiti Ryanair.com per veure els dies que opera la ruta. Vols des de Barcelona (Girona) a Cork, Dublín i Knock. Vols des de Reus a Cork i Dublín. Vols des de Barcelona (El Prat) a Dublín.